

לבון מדבר - וחברי מרכז מפא"י מקשיבים בדריכות ובחררה לדברי חברם

מסביר, כמו נפוליאון בוטרלו, הוא החליט לזרוק לתוך המאבק את העתודות האחרונות. במקרה זה: את עצמו.

עד כה עמד בן-גוריון כאילו מהצד, הפעיל רק את מלחכי-סינכטו: תחילה פרס, אחר-כך דיין, ולבסוף אלמוגי. טענותיו והשמצותיו הופצו עליידי קולי-ישראל, הארץ, וג'רוסלס-פוסט. עתה החליט ביגיי כי עליו לקום במלואו שיעור קומתו, להתייצב לפני מפלגתו ולשכנע אותה, בנאום מזהיר והיסטורי, להתלכד מאחוריו ולחסל את לבון במכה גדולה אחת. לצורך זה בחר את הפורום של מרכז המפלגה - גוף גדול ובלתי-מגובש, שקל יותר לכבשו בלהטוטים ריטוריים מאשר את הישיבות המצומצמות של המזכירות, המורכבת מאנשי-מקצוע משופשפים ומנוסים.

הכל הוכן בקפדנות. ביגיי כתב את נאומו, תיקן, כתב מחדש, ערך. התדפיס המושכל נמסר לעתונאים לפני האסיפה. אותה שעה קיבלו עתונאי-החוץ תדפיס אנגלי, מתורגם היטב. אך החל ביגיי מדבר באסיפה הסגורה של המרכז, מאחורי חלונות סגורים, וכבר (המשך בעמוד 10)

המסקנה ההגיונית: אין אפשרות של הכרעה, דרושה משרה. על כן הושגה תוך 24 שעות משרה שהשאירה את הכבשה שלמה, השביעה את הזאב לפחות למראית-עין.

שתי ההצעות אוחדו לאחת. הוסכם להעמיד את לבון לביור, כפי שדרשו נערי-החצר. יחד עם זה הוסכם להעמיד לביור גם "תוסעות אחרות" - היינו את יריבו, המזכירות קיבלה משרה זו ברוב גדול, נגד שני חסידי לבון (ששגו שגיאה טכסיסית, כי התנגדותם עזרה לכתב-לבי פרס לעורר את הרושם הכוזב כאילו ניצחו נערי-החצר) הפשרה סימלה תנועה גדולה לעבר לבון.

פגז עקר

מחלומת החצבעה במזכירות, יחד עם מבול המאמרים למען לבון, התייצבות כלל המפלגות לצדו והופעת אנשי-הרות, שיכנעה את בן-גוריון כי מערכתו הגיעה לכלל

ישר בעיני ההיסטוריה!

הבטחון, לפגוע בבטחון המדינה. מכאן מוביל רק צעד להכרזה כי תרות ומפ"ם הן מפלגות-בוגדים, ושמוקם מנהיגיהן במתנה-ריכוז.

רק "משפטית"!

לראייה: בפעם הראשונה בקיום המדינה נקראה ישיבה סודית של הכנסת - לברר כיצד העיז הממ"ש, לפי הצעת שר-הבטחון, למנות רמטכ"ל חדש. זהו, כמובן, שקר: הישיבה נקראה, לפי דרישת חרות, לא כדי לדון במינוי הרמטכ"ל החדש, אלא לברר מדוע התפטר הרמטכ"ל הקודם לפני סיום תקופת כהונתו. בעיני בן-גוריון גם זהו פשע: אין האזרה אין נבחר העם רשאים לדעת מה הסיבות שהמריצו את חיים לסקוב להתפטר (או שהביאו בשעתו להתפטרותו של מרדכי מקלף).

סיכומו של בן-גוריון הוא, כמובן: דרושה ועדת-חקירה משפטית. אין בכל הנאום הארוך אף נימוק אחד מדוע העלה ועדה משפטית חושה על ועדת-כהן (שהיתה ועדה משפטית) או על ועדת שבעת השרים, בני שש מפלגות - כולל מפלגת ביגיי עצמו. בן-גוריון אף לא ניסה לשתור את דבריהם של רוזן ושאר המשפטנים, שהוכיחו לו בצורה הגיונית כי ועדה משפטית, הכבולה עליידי הפורמליות של חוקי-הראיות, לעולם לא תוכל לחקור באותה יעילות כמו ועדה חופשית של שרים. בעלי הבנה פוליטית וצבאית. בן-גוריון גם לא הביא אף עובדה חדשה אחת שיש בה, אפילו לדבריו שלו, לשפוך אור חדש כלשהו על עסק-הביש הוא, לא ביקש אלא לסחוב את העובדות הישנות והידועות דרך ועדה נוספת, מתוך תקווה קלושה שועדה משפטית, המסוגלת לדון רק בראיות מובהקות, תגיע למסקנה שאי-אפשר לדעת את האמת - וכך תבטל בעקיפין את טיחור לבון.

בגוף שקישי

כד צע עמודי הנאום אין אף משפט אחד המעיד על דויד בן-גוריון כמו 5 מילים המופיעות בעמוד האחרון. בן-גוריון מדבר בו על עצמו - בגוף שלישי, כדרכם של יוליוס קיסר ונפוליאון. קובע בן-גוריון, לגבי "שרי-הבטחון הראשון והשלישי": "הוא מביט ישר בפני ההיסטוריה..."

הגונים כה רבים, משמע שהוא מוכרח להיות הגון מאוד. אולם ביגיי רואה דחיקא בגיוס כללי זה של כל מפלגות ה"מדינה (כולל מחצית מפלגתו של) סימן שלבון אינו צודק. את תדפיס נאומו הכתיר בן-גוריון בכותרת "האמת קוד" מת לכל". אם אמנם האמת קודמת לכל, מדוע אסור לחבר מפא"י, המאמין כי הוא לוחם למען האמת, ליזכות באהדת חוגים מחוץ למפא"י?

אולם בן-גוריון עמד לחרחיק לכת: בהביאו רשימה ארוכה של עתונאים, החל בהעולם הזה ומערב, וכלה ב"חרות ועל-המשמר, ניסה להוכיח שלבון לוחם במפא"י. אולם בן-גוריון זכה לתמיכה מסויימת מחוץ לגבולות מפא"י - תמיכה עליה נאמר, לא לחינם הלך דודיר אצל העורב, אלא שהוא בן מינו".

בעמדת בן-גוריון תומך, בכל האמצעים הכשרים והפסולים עד להתריד, היומון הארץ. לבעל יומון זה, המיליונר גרשום שוקו, יש רק אמביציה אחת בחיים - לשבור את ההסתדרות הכללית של העובדים, אותה הוא שונא שינאה עזירת לצדו של שוקן התייצב אורי צבי גרינברג, פאשיסט יהודי בהכרה מלאה, שתבע השבוע במאמר גלוי לפזר את הכנסת, לשים קץ למישטר הדמוקרטי, לחולל הפיכה צבאית ולכונן דיקטטורה של דויד בן-גוריון. באותה התל-הבות תומך בבן-גוריון ובנערי-החצר שלו הד"ר ישראל ("אלוד") שייב, אביר "מלכות ישראל", שהכריז זה מכבר מלחמה על הדמוקרטיה, הסוציאליזם והתנועה החלוצית. היתה זאת רשימה הגיונית. בן-גוריון הסתיר בנאומו את ממטרותיו - שבירת ההסתדרות ככוח עצמאי במדינה. אולם הוא הכריז בפה מלא על מטרתו השנייה: לשמור על פולחן של "בטחון", שיתן בידי בעליו דיקטטורה מושלמת. לבון "חילל את קדושת הבטחון" (עמוד 12), בגלל ועדת השבעה "חולל דבר הבטחון" (עמוד 13). "אין פנחס לבון כל"כ נאיבי לחשוב שתאדוניים (יוחנן) באדר, (משה) טנה (נסאיר) יערי ואחרים מתכוונים אך ורק (לפרס, דיין ובן-גוריון). יש לפנחס לבון די שכל לדעת, שהמלחמה שהוא אירגן וגייס מתכוננת לחילול מערכת הבטחון" (עמוד 19).

פסוק אחרון זה נקרא מן הכתוב, ולא נפלט מפיו ברגע של חוסר-מחשבה. פירושו, בצורה שאינה גשמית לשתי פנים: אנשים כמו ד"ר יוחנן באדר ומאיר יערי הצטרפו למערכת לבון מתוך מטרה ברורה לחולל את מערכת

האמת הפשוטה היא, כמובן, שחברי הועדה הדליפו מה שהדליפו מפני שסברו (בצדק) כי לכל העניין אין שום קשר לבטחון, אלא לדמות המדינה. שום סוד בטחוני לא הודלף, ולשוא מנסה בן-גוריון להעמיד את חברי הועדה, בני כל המפלגות, באור של בוגדים, המסכנים בזוון את בטחון המדינה.

לבון הציע לרמטכ"ל דאז, ולקצין הבכיר, לחסכים ביניהם על נוסח משותף לעדות בפני ועדת אולשן-דודיר. אין זה גילוי חשד: הוא היה מונח לפני ועדת שבעת השרים, שמצאה פה אחד כי לאור חידוע להם, מעשה זה של לבון היה הגיוני במסיבות הנתונות. הדבר לא הפריע להם לשתר את לבון.

כמה מן הטענות האלה הביא בן-גוריון כמובאה ממכתב שכתב לרוזן. כרגיל, שכח בן-גוריון כי גם לצד השני יש העתקות ממכתביו. רוזן, הפייסני בדרך כלל, התרגו, פירסם למחרת היום את הצד השני של הליפת המכתבים - בו הסביר לבן-גוריון מדוע רוב טענותיו כוזבות ונובעות מבורות בעניינים משפטיים.

ציטוט דברים קטועים, תוך השמטת הדברים חבלתי-רצויים, הפך לשיטה אצל חסידי בן-גוריון. כך השמיט הארץ בשעתו ממכתבו של פנחס רוזן למערכת את המשפט העיקרי, שטיח את לבון.

הזרזרים והעורב

שיא זעמו הגיע בן-גוריון בטענה כי לבון "גייס" את כל אויבי מפא"י - חרות, מק"י, הכלליים, מפ"ם, אחדות-העבודה וכמה עתונאים יומיים ושבוועונים למלחמה. אדם אחר יכול היה להתפתות לחשוב שאם עסקן מפא"י זוכה לאהדה בחוגים כה רחבים ושונים, ובקרוב אנשים

בשבוע שעבר עטח הארץ מעטה חמור שבעתיים. הוא חתים מאמר ארוך של פרופסור אמריקאי, שטען כי במדינות חדשות יכול להיות צורך במנהיג חזק, הירואי. הארץ הכתיר את המאמר בהקדמה שקישרה אותו בפירוש עם הפרטה. אולם הוא מחק מתוכו קטע אחד, בו חתיר הפרופסור מפני סוג מסויים של מנהיגים, שאינם דמוקרטיים, אלא טוטאליטאריים. הארץ חשש, בצדק, כי תיאור המנהיג הדיקטטורי יראה בעיני קוראיו כתיאור מדוייק של אופיו ומעשיו של בן-גוריון.